HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

16 iulie 2026 *

„Trimitere preliminară – Stat de drept – Independența judecătorilor – Articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE – Articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene – Reglementare națională care permite verificarea respectării cerințelor de independență și de imparțialitate a unui judecător în funcție în cadrul Sąd Najwyższy (Curtea Supremă, Polonia) – Compunerea completului de judecată chemat să controleze respectarea acestor cerințe – Nelegalitatea condițiilor de numire a unui membru al unui astfel de complet – Consecințe care trebuie deduse din această neregularitate – Imparțialitate – Supremația dreptului Uniunii”

În cauza C-748/23 [Gekus] [i],

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Sąd Najwyższy (Curtea Supremă, Polonia), prin decizia din 20 octombrie 2023, primită de Curte la 6 decembrie 2023, în procedura

C. Limited

împotriva

M. S.,

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul I. Jarukaitis (raportor), președinte de cameră, domnul K. Lenaerts, președintele Curții, îndeplinind funcția de judecător al Camerei a patra, domnii M. Condinanzi și N. Jääskinen și doamna R. Frendo, judecători,

avocat general: domnul N. Emiliou,

grefier: doamna E. Sartori, administratoare,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 4 iunie 2025,

luând în considerare observațiile prezentate:

– pentru C. Limited, de M. Kotowicz și M. Radwan-Röhrenschef, adwokaci;

* Limba de procedură: polona.

[i] Numele prezentei cauze este un nume fictiv. El nu corespunde numelui real al niciuneia dintre părțile din procedură.

– pentru M. S., de J. Baniewska și M. Gutowski, adwokaci, precum și de R. Rogala, radca prawny;

– pentru guvernul polonez, de B. Majczyna, D. Mazur, M. Rzotkiewicz și S. Żyrek, în calitate de agenți;

– pentru guvernul belgian, de C. Jacob, M. Jacobs, C. Pochet și L. Van den Broeck, în calitate de agenți;

– pentru guvernul neerlandez, de M. K. Bulterman și J. M. Hoogveld, în calitate de agenți;

– pentru Comisia Europeană, de K. Herrmann, P. Stancanelli și P. J. O. Van Nuffel, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 1 august 2025,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, citit în lumina articolului 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între C. Limited, o societate de drept irlandez, pe de o parte, și M. S., un resortisant irlandez, pe de altă parte, în legătură cu o cerere de plată care decurge din acte juridice efectuate în Polonia.

Cadrul juridic

3 Articolul 29 din ustawa o Sądzie Najwyższym (Legea privind Curtea Supremă) din 8 decembrie 2017 (Dz. U. din 2018, poziția 5), astfel cum a fost modificată prin ustawa o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Legea de modificare a Legii privind Curtea Supremă și a altor legi) din 9 iunie 2022 (Dz. U. din 2022, poziția 1259) (denumită în continuare „Legea privind Curtea Supremă”), prevede:

„[…]

2. În cadrul activităților [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)] sau ale organelor sale, nu este permisă repunerea în discuție a legitimității [instanțelor], a organelor constituționale ale statului sau a organelor de control și de protecție a dreptului.

3. [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)] sau un alt organ al puterii nu poate să constate și nici să aprecieze legalitatea numirii unui judecător sau a competenței de a exercita funcții jurisdicționale care decurge din această numire.

4. Împrejurările care însoțesc numirea unui judecător al [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)] nu pot constitui motivul exclusiv pentru a ataca o hotărâre pronunțată cu participarea acelui judecător sau pentru a pune la îndoială independența și imparțialitatea acestuia.

5. Este permis să se examineze respectarea cerințelor de independență și de imparțialitate de către un judecător al [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)] sau de către un judecător detașat la [această] instanță, ținând seama de împrejurările care însoțesc numirea sa și de comportamentul său după numire, la cererea justițiabilului menționat la alineatul 7, dacă, în împrejurările unei anumite cauze, aceasta poate conduce la o încălcare a principiului independenței sau imparțialității care să afecteze soluționarea cauzei, ținând seama de situația justițiabilului și de natura cauzei.

6. O cerere de constatare a respectării cerințelor prevăzute la alineatul 5 [(denumită în continuare «testul de independență și imparțialitate»)] poate fi formulată împotriva unui judecător al [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)] sau împotriva unui judecător detașat la această instanță desemnat în cadrul unui complet de judecată care examinează:

1) o acțiune;

[…]

7. Orice parte sau participant la procedura în fața [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)] în cauzele prevăzute la alineatul 6 are dreptul de a depune o astfel de cerere.

[…]

9. Cererea trebuie să îndeplinească cerințele prevăzute pentru un act de procedură și, în plus, să conțină:

1) o cerere de constatare a respectării în speță a condițiilor prevăzute la alineatul 5;

2) o expunere a împrejurărilor care justifică cererea, însoțită de elemente de probă în sprijinul acesteia.

10. O cerere care nu îndeplinește cerințele menționate la articolul 29 alineatul 9 [din Legea privind Curtea Supremă] este respinsă ca inadmisibilă, fără o cerere de remediere a viciilor de formă. O cerere depusă tardiv sau inadmisibilă pentru alte motive este de asemenea respinsă ca inadmisibilă.

[…]

15. [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)] examinează cererea în camera de consiliu, în complet de 5 judecători desemnați prin tragere la sorți dintre toți judecătorii [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)], după audierea judecătorului vizat de cerere, cu excepția cazului în care audierea este imposibilă sau foarte dificilă. Audierea se poate desfășura în scris. Judecătorul vizat de cerere este exclus de la tragerea la sorți.

[…]

18. Dacă admite cererea, Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) recuză judecătorul în cauză. Recuzarea unui judecător într-o anumită cauză nu poate constitui un motiv de recuzare a judecătorului respectiv în alte cauze la a căror soluționare participă.

[…]

21. Ordonanța dată ca urmare a examinării cererii poate fi atacată la [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)] în complet de șapte judecători, desemnați prin tragere la sorți dintre toți judecătorii [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)]. Judecătorul vizat de decizie și judecătorul care a participat la pronunțarea ordonanței atacate sunt excluși de la tragerea la sorți."

Procedura principală și întrebările preliminare

4 Litigiul principal se desfășoară între C. Limited, o societate de drept irlandez, și M. S., un resortisant irlandez, și privește drepturile și obligațiile lor respective în raport cu acte juridice încheiate în Polonia.

5 Din dosarul de care dispune Curtea reiese că, printr-o hotărâre din 10 iunie 2021, Sąd Apelacyjny w Warszawie (Curtea de Apel din Varșovia, Polonia) l-a obligat pe M. S. la plata în favoarea C. Limited a unei sume reprezentând cuantumul creanței acesteia din urmă.

6 La 29 iulie 2021, M. S. a solicitat High Court (Înalta Curte, Irlanda), în temeiul dispozițiilor coroborate ale articolului 46 și ale articolului 45 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 2012, L 351, p. 1), să refuze recunoașterea și executarea hotărârii pronunțate de Sąd Apelacyjny w Warszawie (Curtea de Apel din Varșovia) pentru motivul că dreptul său la o instanță constituită în prealabil prin lege a fost încălcat ca urmare a prezenței în completul de judecată care a pronunțat această hotărâre a unui judecător detașat de ministrul justiției polonez pentru o perioadă nedeterminată.

7 În paralel, M. S. a formulat recurs la Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) împotriva acestei hotărâri a Sąd Apelacyjny w Warszawie (Curtea de Apel din Varșovia). Un complet de trei judecători, printre care judecătorul JG, a fost desemnat pentru examinarea acestui recurs.

8 C. Limited a introdus o cerere de efectuare a unui test de independență și imparțialitate cu privire la judecătorul JG, în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 29 din Legea privind Curtea Supremă.

9 Pentru a demonstra neîndeplinirea cerințelor de independență și de imparțialitate a judecătorului JG, C. Limited a invocat diferite împrejurări, în special cele care însoțesc numirea acestuia.

10 În primul rând, C. Limited a arătat că judecătorul JG a fost numit judecător la Camera civilă a Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) la 10 octombrie 2018 pe baza rezoluției nr. 330/2018 a Krajowa Rada Sądownictwa (Consiliul Național al Magistraturii, Polonia) (denumit în continuare „KRS"), deși executarea acesteia fusese suspendată la 27 septembrie 2018 prin ordonanța Naczelny Sąd Administracyjny (Curtea Administrativă Supremă, Polonia). Prin hotărârea din 6 mai 2021, această din urmă instanță a anulat rezoluția menționată.

11 În al doilea rând, C. Limited a invocat comportamentul judecătorului JG după numirea sa în Camera civilă a Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) și, în această privință, a făcut trimitere la o declarație din 28 noiembrie 2019, semnată de anumiți judecători ai camerei respective, printre care și JG, potrivit căreia Hotărârea din 19 noiembrie 2019, A. K. ș.a. (Independența Camerei

disciplinare a Curții Supreme) (C-585/18, C-624/18 și C-625/18, EU:C:2019:982), nu se aplică judecătorilor camerei menționate numiți pe baza unei rezoluții a KRS adoptate în noua sa compunere.

12 În al treilea rând, C. Limited s-a referit la faptul că M. S. urmărește să obțină din partea instanțelor irlandeze refuzul de a declara executorie hotărârea Sąd Apelacyjny w Warszawie (Curtea de Apel din Varșovia), invocând în acest scop o încălcare a dreptului său la un proces în fața unei instanțe judecătorești independente și imparțiale, constituită în prealabil prin lege. În aceste împrejurări, procedura în fața Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) trebuie, potrivit C. Limited, să se desfășoare în fața unor judecători ale căror independență și imparțialitate nu ridică nicio îndoială.

13 În conformitate cu procedura prevăzută la articolul 29 din Legea privind Curtea Supremă, au fost trași la sorți cinci judecători ai Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) pentru a compune completul de judecată care trebuie să se pronunțe cu privire la cererea de efectuare a unui test de independență și de imparțialitate. Acest complet include doi judecători ai Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) numiți înainte de anul 2018 și trei judecători numiți la propunerea KRS în noua sa compunere.

14 În cadrul examinării admisibilității acestei cereri formulate de C. Limited, instanța de trimitere, în complet de judecător unic compus din judecătorul raportor, care este de asemenea președintele acestui complet de judecată format din cinci judecători, are îndoieli cu privire la interpretarea articolului 29 alineatul 5 din Legea privind Curtea Supremă, în lumina dispozițiilor coroborate ale articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE și ale articolului 47 din cartă.

15 În această privință, instanța amintită menționează două interpretări ale dispoziției de drept național respective privind aplicarea testului de independență și de imparțialitate rezultate din jurisprudența Sąd Najwyższy (Curtea Supremă).

16 Potrivit primei interpretări numite „stricte”, cererile întemeiate pe articolul 29 alineatul 5 din Legea privind Curtea Supremă sunt respinse în stadiul examinării admisibilității lor dacă se întemeiază numai pe împrejurările care însoțesc numirea judecătorului în cauză al Sąd Najwyższy (Curtea Supremă). Astfel, potrivit acestei interpretări, cererea de testare trebuie să precizeze, pe de o parte, împrejurările respective, precum și comportamentul judecătorului în cauză ulterior acestei numiri, care permit să se considere că cerințele de independență și de imparțialitate nu sunt îndeplinite în ceea ce îl privește, și, pe de altă parte, impactul încălcării acestor cerințe asupra soluționării cauzei în cadrul căreia a fost introdusă cererea respectivă, ținând seama de natura ei.

17 Potrivit celei de a doua interpretări, cererile formulate în temeiul articolului 29 alineatul 5 din Legea privind Curtea Supremă trebuie examinate într-un mod mai larg, pe baza rezoluției comune adoptate de camerele civilă și penală, precum și de Camera pentru litigii de muncă și asigurări sociale a Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) la 23 ianuarie 2020, prin care s-a considerat că KRS, fiind supus direct autorităților politice de la intrarea în vigoare a Legii din 8 decembrie 2017, nu este un organ independent. Potrivit acestei rezoluții, un complet de judecată care numără printre membrii săi o persoană numită în funcția de judecător al Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) la propunerea KRS în noua sa compunere constituie o instanță compusă în mod nelegal, astfel încât procedura jurisdicțională în cauză este nevalidă.

18 În speță, instanța de trimitere ridică problema dacă cerința unei instanțe judecătorești independente și imparțiale, constituită în prealabil prin lege, este îndeplinită în condițiile în care trei membri ai completului de cinci judecători trași la sorți pentru a examina cererea de efectuare

a testului independență și de imparțialitate formulată de C. Limited sunt vizați de rezoluția celor trei camere menționată la punctul anterior din prezenta hotărâre. Potrivit acestei instanțe, judecătorii numiți la Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) la propunerea KRS în noua sa compunere nu ar trebui să ia parte la examinarea acestui tip de cereri, întrucât acest lucru ar aduce atingere dreptului la un proces echitabil. În acest context, instanța menționată ridică problema modului în care cererile respective trebuie tratate în conformitate cu cerințele articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, interpretat în lumina articolului 47 din cartă.

19 În aceste condiții, Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), în complet de judecător unic, a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, citit în lumina articolului 47 din [cartă], trebuie interpretat în sensul că împrejurările numirii unui judecător pot indica în sine neîndeplinirea de către acesta a cerințelor de independență și imparțialitate în cazul în care conduc la constituirea unei instanțe care încalcă dreptul justițiabilului la o instanță [independentă și imparțială, constituită în prealabil prin lege] sau, cu titlu subsidiar, în sensul că neîndeplinirea acestor cerințe este determinată de acceptarea pasivă (prin exercitarea atribuțiilor jurisdicționale) de către un judecător a neregularităților care afectează procedura sa de numire în funcție, care au condus la constituirea unei instanțe care încalcă dreptul unei persoane la o [asemenea] instanță?

2) Articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, citit în lumina articolului 47 din [cartă] trebuie interpretat în sensul că, într-o cauză referitoare la așa-numitul test [de independență și] de imparțialitate a unui judecător al Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), nu se pot pronunța judecători a căror participare încalcă dreptul justițiabilului la o instanță, având în vedere numirea lor în funcția de judecător al Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) la propunerea [KRS] [nou-]constituit […]?

3) În cazul unui răspuns afirmativ la a doua întrebare, articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, citit în lumina articolului 47 din [cartă], trebuie interpretat în sensul că Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) este obligată să stabilească compunerea completului de judecată într-o cauză referitoare la așa-numitul test [de independență și] de imparțialitate fără participarea unor astfel de judecători și, în ultimă instanță, să lase neaplicată dispoziția națională care prevede un complet de cinci judecători în asemenea cauze și să judece cererea fără participarea unor astfel de judecători, într-o altă compunere prevăzută de dreptul național?”

Cu privire la admisibilitatea întrebărilor preliminare

20 C. Limited susține în esență că prima întrebare este inadmisibilă, întrucât răspunsul Curții nu este necesar pentru examinarea cererii sale de efectuare a unui test de independență și de imparțialitate. În opinia C. Limited, aceasta din urmă se întemeiază nu numai pe împrejurările care însoțesc numirea judecătorului în cauză, ci și pe alte elemente, precum comportamentul judecătorului respectiv după numirea sa. Cererea menționată ar răspunde, așadar, cerințelor articolului 29 din Legea privind Curtea Supremă și ar trebui, prin urmare, să facă obiectul unei examinări pe fond, indiferent de răspunsul Curții la această întrebare.

21 În această privință, trebuie arătat că, desigur, cererea de efectuare a unui test de independență și de imparțialitate în cauza principală se întemeiază pe mai multe elemente, dintre care unele sunt străine de împrejurările care însoțesc numirea judecătorului în cauză. Totuși, această situație nu poate fi suficientă pentru a face ca prima întrebare să fie lipsită de pertinență pentru soluționarea litigiului.

22 Astfel, prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 19 alineatul (1) TUE, citit în lumina articolului 47 din cartă, trebuie interpretat în sensul că împrejurările numirii unui judecător pot genera în sine neîndeplinirea de către acesta a cerințelor de independență și imparțialitate impuse în temeiul dispozițiilor menționate. În cazul în care Curtea ar răspunde afirmativ la această întrebare și dacă condițiile de numire a judecătorului în cauză, menționate de reclamanta din litigiul principal, ar fi în speță dovedite, instanța de trimitere ar putea constata nerespectarea acestor cerințe, fără a trebui să examineze celelalte elemente invocate în susținerea cererii de efectuare a unui test de independență și de imparțialitate. Prin urmare, răspunsul la prima întrebare poate determina în sine soluționarea litigiului principal.

23 În ședință, părțile au dezbătut de asemenea admisibilitatea celei de a doua și a celei de a treia întrebări. În această privință, s-a susținut în esență că instanța de trimitere ar putea să nu fie în măsură să țină seama de răspunsurile date de Curte. Astfel, în prezenta cauză principală, instanța de trimitere se întrunește în complet de judecător unic compus din judecătorul raportor, care este totodată președintele completului de judecată format din cinci judecători însărcinat cu examinarea cererii de efectuare a testului de independență și de imparțialitate formulate de reclamanta din litigiul principal. O asemenea împrejurare ar fi de natură să dea naștere unor îndoieli cu privire la posibilitatea acestei instanțe de a aplica efectiv interpretarea dreptului Uniunii furnizată de Curte. În plus, s-a arătat că Legea privind Curtea Supremă nu conține norme specifice referitoare la recuzarea judecătorilor care, în urma unei trageri la sorți, sunt desemnați să facă parte din completul chemat să se pronunțe cu privire la cererea de efectuare a unui test de independență și de imparțialitate cu privire la unul dintre acești judecători. În aceste condiții, ar exista o incertitudine în ceea ce privește posibilitatea instanței de trimitere de a remedia orice dificultate pe care Curtea ar putea să o identifice răspunzând la a doua și la a treia întrebare.

24 În această privință, trebuie să se constate că instanța de trimitere este compusă din președintele completului de judecată format din cinci judecători sesizat cu cererea de efectuare a unui test de independență și de imparțialitate, care este tocmai autorul trimiterii preliminare. Or, așa cum a subliniat domnul avocat general la punctul 38 din concluzii, guvernul polonez a confirmat în ședință că, în dreptul polonez, președintele completului de judecată poate lua diverse măsuri pentru a evita o compunere nelegală a acestuia. Obiecțiile ridicate cu privire la admisibilitatea celei de a doua și a celei de a treia întrebări trebuie, prin urmare, să fie respinse.

25 Cele trei întrebări preliminare sunt, așadar, admisibile.

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

26 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită în esență Curții să stabilească dacă articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, citit în lumina articolului 47 din cartă, trebuie interpretat în sensul că împrejurările numirii unui judecător pot genera în sine o încălcare a dreptului la o instanță judecătorească independentă și imparțială, constituită în prealabil prin lege, în sensul acestor dispoziții.

27 Cu titlu introductiv, trebuie amintit că, astfel cum reiese din jurisprudența constantă a Curții, deși organizarea justiției în statele membre, cu precădere instituirea, compunerea, competențele și funcționarea instanțelor naționale, este de competența acestor state, ele sunt totuși ținute, în exercitarea acestei competențe, să respecte obligațiile care decurg pentru ele din dreptul Uniunii și în special din articolul 19 TUE [a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 iulie 2024, Hann-Invest ș.a., C-554/21, C-622/21 și C-727/21, EU:C:2024:594, punctul 44, precum și jurisprudența citată, și Hotărârea din 24 martie 2026, Rzecznik Praw Obywatelskich (Recuzarea unui judecător de drept comun), C-521/21, EU:C:2026:242, punctul 28].

28 În această privință, principiul protecției jurisdicționale efective la care se referă articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE constituie un principiu general al dreptului Uniunii care a fost consacrat printre altele la articolul 6 paragraful 1 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950 (denumită în continuare „CEDO”), căruia îi corespunde articolul 47 al doilea paragraf din cartă. Prin urmare, această din urmă dispoziție trebuie să fie luată în considerare în mod corespunzător în vederea interpretării articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf [a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 iulie 2024, Hann-Invest ș.a., C-554/21, C-622/21 și C-727/21, EU:C:2024:594, punctul 45, precum și jurisprudența citată, și Hotărârea din 24 martie 2026, Rzecznik Praw Obywatelskich (Recuzarea unui judecător de drept comun), C-521/21, EU:C:2026:242, punctul 42].

29 Garanțiile privind accesul la o instanță judecătorească independentă și imparțială, constituită în prealabil prin lege, în special cele care definesc noțiunea și compunerea acesteia, reprezintă piatra de temelie a dreptului la un proces echitabil. Verificarea aspectului dacă, prin compunerea sa, o autoritate constituie o asemenea instanță judecătorească, atunci când se ivește o îndoială serioasă cu privire la acest aspect, este necesară pentru încrederea pe care instanțele judecătorești dintr-o societate democratică trebuie să o inspire justițiabilului [Hotărârea din 24 martie 2026, Rzecznik Praw Obywatelskich (Recuzarea unui judecător de drept comun), C-521/21, EU:C:2026:242, punctul 69 și jurisprudența citată].

30 Potrivit unei jurisprudențe constante, garanțiile de independență și de imparțialitate impuse astfel în temeiul dreptului Uniunii postulează existența unor norme, în special în ceea ce privește compunerea autorității respective, numirea, durata funcției, precum și cauzele de abținere, de recuzare și de revocare a membrilor săi, care să permită înlăturarea oricărei îndoieli legitime, în percepția justițiabililor, referitoare la impenetrabilitatea acestei autorități în privința unor elemente exterioare și la imparțialitatea sa în raport cu interesele care se înfruntă [Hotărârea din 6 octombrie 2021, W.Ż. (Camera de control extraordinar și cauze publice a Curții Supreme – Numire), C-487/19, EU:C:2021:798, punctul 109, precum și Hotărârea din 24 martie 2026, Rzecznik Praw Obywatelskich (Recuzarea unui judecător de drept comun), C-521/21, EU:C:2026:242, punctul 70].

31 Curtea, făcând trimitere la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, a statuat că, deși dreptul la o „instanță judecătorească constituită în prealabil prin lege” constituie un drept autonom, acesta din urmă are totuși legături foarte strânse cu garanțiile de „independență” și de „imparțialitate”. În special, conform principiului separării puterilor ce caracterizează funcționarea unui stat de drept, independența instanțelor trebuie să fie garantată în special față de puterile legislativă și executivă [Hotărârea din 24 martie 2026, Rzecznik Praw Obywatelskich (Recuzarea unui judecător de drept comun), C-521/21, EU:C:2026:242, punctul 72 și jurisprudența citată].

32 În această privință, obiectivul cerinței privind „instanța judecătorească constituită în prealabil prin lege”, în sensul dreptului Uniunii, este acela de a se evita ca organizarea sistemului judiciar să fie lăsată la discreția puterii executive și de a se asigura că această materie este reglementată printr-o lege adoptată de puterea legislativă într-un mod conform cu normele ce încadrează exercitarea competenței sale. Această expresie reflectă în special valorile respectării statului de drept și privește nu doar temeiul juridic al existenței înseși a instanței judecătorești, ci și compunerea completului în fiecare cauză, precum și orice altă dispoziție de drept intern a cărei nerespectare face nelegală participarea unuia sau a mai mulți judecători la examinarea cauzei, ceea ce include în special dispoziții privind independența și imparțialitatea membrilor instanței avute în vedere [a se vedea în acest sens Hotărârea din 26 martie 2020, Reexaminare Simpson/Consiliul și HG/Comisia, C-542/18 RX-II și C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, punctul 73 și jurisprudența citată, Hotărârea din 6 octombrie 2021, W.Ż. (Camera de control extraordinar și cauze publice a Curții Supreme – Numire), C-487/19, EU:C:2021:798, punctul 129, și Hotărârea din 24 martie 2026, Rzecznik Praw Obywatelskich (Recuzarea unui judecător de drept comun), C-521/21, EU:C:2026:242, punctul 73].

33 Este, prin urmare, necesar ca condițiile de fond și modalitățile procedurale care guvernează adoptarea deciziilor de numire a judecătorilor să nu fie de natură să dea naștere, în percepția justițiabililor, unor îndoieli legitime referitoare la impenetrabilitatea judecătorilor în discuție în privința unor elemente exterioare și la neutralitatea lor în raport cu interesele care se înfruntă, odată ce persoanele interesate sunt numite. În acest scop, este necesar în special ca aceste condiții și modalități să fie concepute astfel încât să îndeplinească cerințele amintite la punctul anterior din prezenta hotărâre [Hotărârea din 24 martie 2026, Rzecznik Praw Obywatelskich (Recuzarea unui judecător de drept comun), C-521/21, EU:C:2026:242, punctul 74 și jurisprudența citată].

34 În ceea ce privește mai precis procesul de numire a judecătorilor, Curtea a statuat că, având în vedere consecințele fundamentale pe care procesul menționat le implică pentru buna funcționare și pentru legitimitatea puterii judecătorești într-un stat democratic guvernat de supremația legii, un asemenea proces constituie în mod necesar un element inerent noțiunii de „instanță judecătorească constituită în prealabil prin lege”, în sensul articolului 47 al doilea paragraf din cartă, cu precizarea că independența unei instanțe judecătorești, în sensul acestei dispoziții, se măsoară îndeosebi prin modul în care au fost numiți membrii acesteia [a se vedea în acest sens Hotărârea din 24 martie 2026, Rzecznik Praw Obywatelskich (Recuzarea unui judecător de drept comun), C-521/21, EU:C:2026:242, punctul 75 și jurisprudența citată].

35 Cu toate acestea, nu orice eroare care poate interveni în cursul procedurii de numire a unui judecător este de natură să dea naștere unei îndoieli cu privire la independența și imparțialitatea acestui judecător și, prin urmare, cu privire la calitatea de „instanță judecătorească independentă și imparțială, constituită în prealabil prin lege”, în sensul dreptului Uniunii, a unui complet de

judecată din care face parte [Hotărârea din 24 martie 2026, Rzecznik Praw Obywatelskich (Recuzarea unui judecător de drept comun), C-521/21, EU:C:2026:242, punctul 76 și jurisprudența citată].

36 Potrivit unei jurisprudențe constante, o neregularitate săvârșită cu ocazia numirii judecătorilor în cadrul sistemului judiciar în cauză determină încălcarea cerinței ca o instanță judecătorească să fie constituită prin lege, cu precădere atunci când aceasta este de o asemenea natură și gravitate încât creează un risc real ca alte ramuri ale puterii, în special executivul, să poată exercita o putere discreționară nejustificată care să pună în pericol integritatea rezultatului la care conduce procesul de numire și să semene în acest mod o îndoială legitimă în percepția justițiabililor în ceea ce privește independența și imparțialitatea judecătorului sau a judecătorilor în cauză, situație care se regăsește atunci când sunt în discuție norme fundamentale care fac parte integrantă din instituirea și din funcționarea acestui sistem judiciar [a se vedea în acest sens Hotărârea din 26 martie 2020, Reexaminare Simpson/Consiliul și HG/Comisia, C-542/18 RX-II și C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, punctul 75, precum și Hotărârea din 24 martie 2026, Rzecznik Praw Obywatelskich (Recuzarea unui judecător de drept comun), C-521/21, EU:C:2026:242, punctul 77 și jurisprudența citată].

37 O constatare referitoare la existența unei încălcări a cerinței unei „instanțe judecătorești constituite în prealabil prin lege” și la consecințele unei astfel de încălcări este supusă unei aprecieri globale a unei serii de elemente care, privite împreună, contribuie la generarea în percepția justițiabililor a unor îndoieli legitime în ceea ce privește independența și imparțialitatea judecătorilor [Hotărârea din 24 martie 2026, Rzecznik Praw Obywatelskich (Recuzarea unui judecător de drept comun), C-521/21, EU:C:2026:242, punctul 78 și jurisprudența citată].

38 Aplicând jurisprudența amintită la punctele 29-31 din prezenta hotărâre, Curtea a considerat, la punctul 77 din Hotărârea din 21 decembrie 2023, Krajowa Rada Sądownictwa (Menținerea în funcție a unui judecător) (C-718/21, EU:C:2023:1015), în ceea ce privește aprecierea calității de „instanță judecătorească”, în sensul articolului 267 TFUE, a Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych (Camera de control extraordinar și cauze publice) a Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), că, privite împreună, elementele atât sistemice, cât și circumstanțiale care au caracterizat numirea în cadrul acestui organ a mai mulți judecători au drept consecință faptul că acesta nu are calitatea de „instanță judecătorească independentă și imparțială, constituită în prealabil prin lege”, în sensul articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, interpretat în lumina articolului 47 al doilea paragraf din cartă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 septembrie 2025, AW „T”, C-225/22, EU:C:2025:649, punctele 49 și 50).

39 De asemenea, la punctele 35 și 37 din Hotărârea din 7 noiembrie 2024, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (C-326/23, EU:C:2024:940), Curtea a constatat că deficiențele care au afectat procesul de numire a judecătorului unic care compunea organul de trimitere și care fusese numit la Camera civilă a Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) sunt identice cu cele care au afectat procesul de numire a judecătorilor Camerei de control extraordinar și cauze publice și sunt suficiente în sine pentru a da naștere unor îndoieli legitime și serioase, în percepția justițiabililor, cu privire la independența și la imparțialitatea acestui judecător, astfel încât acesta din urmă nu constituie o „instanță judecătorească” în sensul articolului 267 TFUE.

40 Așadar, după cum a observat domnul avocat general la punctul 52 din concluzii, anumite deficiențe ale procedurii de numire a judecătorilor pot indica în sine neîndeplinirea de către judecătorii în cauză a cerințelor de independență și imparțialitate. În asemenea cazuri, nu se poate impune unei părți la procedură care ridică problema respectării acestor cerințe să prezinte elemente suplimentare pentru a confirma pretinsa încălcare a acestora.

41 În ceea ce privește cererea de efectuare a unui test de independență și de imparțialitate a unui judecător care face parte dintr-un complet de judecată, prin care se urmărește să se stabilească dacă aceasta îndeplinește cerințele unei instanțe judecătorești independente și imparțiale, constituită în prealabil prin lege, în sensul articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, interpretat în lumina articolului 47 din cartă, partea care introduce o asemenea cerere ar trebui, așadar, să se poată limita la a invoca argumente care se întemeiază numai pe împrejurările care însoțesc numirea judecătorului respectiv și care demonstrează că a fost săvârșită cu această ocazie o neregularitate de o asemenea natură și gravitate încât să dea naștere, în percepția justițiabililor, unor îndoieli cu privire la independența și la imparțialitatea sa față de puterea executivă sau legislativă, fără a fi necesar să se invoce alte elemente.

42 În ipoteza în care dispozițiile articolului 29 alineatele 5 și 9 din Legea privind Curtea Supremă ar fi aplicate de judecătorii Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) în sensul că ar obliga partea care solicită un test de independență și de imparțialitate a unui judecător să invoce, în conformitate cu ceea ce s-a menționat la punctul 16 din prezenta hotărâre, elemente suplimentare referitoare la comportamentul acestui judecător ulterior numirii sale de natură să caracterizeze o încălcare a cerințelor de independență și de imparțialitate în privința sa, această parte trebuind de asemenea să precizeze impactul încălcării respective asupra soluționării unei cauze date, o astfel de aplicare ar fi contrară dispozițiilor articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, interpretat în lumina articolului 47 din cartă.

43 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, este necesar să se răspundă la prima întrebare că articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, citit în lumina articolului 47 din cartă, trebuie interpretat în sensul că împrejurările numirii unui judecător pot genera în sine o încălcare a dreptului la o instanță judecătorească independentă și imparțială, constituită în prealabil prin lege, în sensul acestor dispoziții, în cazul în care aceste împrejurări implică o neregularitate de asemenea natură și gravitate încât dă naștere unei îndoieli legitime în percepția justițiabililor în ceea ce privește independența sau imparțialitatea judecătorului în cauză.

Cu privire la a doua întrebare

44 Prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, citit în lumina articolului 47 din cartă, trebuie interpretat în sensul că se opune ca verificarea respectării cerințelor de independență și de imparțialitate în privința unui judecător aflat în funcție în cadrul unei instanțe și, prin urmare, a dreptului la o instanță judecătorească constituită în prealabil prin lege, în sensul acestor dispoziții, să fie încredințată unui complet de judecată al acestei instanțe care cuprinde unul sau mai mulți judecători care, ca urmare a condițiilor numirii lor, se află într-o situație identică cu cea a judecătorului care este vizat de această verificare.

45 În această privință, după cum se amintește la punctul 28 din prezenta hotărâre, principiul protecției jurisdicționale efective la care se referă articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE constituie un principiu general al dreptului Uniunii care decurge din tradițiile constituționale comune statelor membre, care a fost consacrat printre altele la articolul 6 paragraful 1 din CEDO, căruia îi corespunde articolul 47 al doilea paragraf din cartă.

46 Pe de altă parte, în măsura în care carta prevede drepturi care corespund celor garantate prin CEDO, articolul 52 alineatul (3) din cartă urmărește să asigure coerența necesară între drepturile cuprinse în aceasta și drepturile corespunzătoare garantate de CEDO, fără ca acest lucru să aducă atingere autonomiei dreptului Uniunii. Potrivit Explicațiilor cu privire la Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (JO 2007, C 303, p. 17), articolul 47 al doilea paragraf din cartă corespunde articolului 6 paragraful 1 din CEDO. În consecință, Curtea trebuie să se asigure că interpretarea pe care o efectuează în prezenta cauză asigură un nivel de protecție care nu îl încalcă pe cel garantat la articolul 6 paragraful 1 din CEDO, astfel cum a fost interpretat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 iulie 2024, Hann-Invest ș.a., C-554/21, C-622/21 și C-727/21, EU:C:2024:594, punctul 46, precum și jurisprudența citată).

47 Acestea fiind precizate, trebuie amintit că orice stat membru trebuie, în temeiul articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, să se asigure că autoritățile care, în calitate de „instanță judecătorească” în sensul dreptului Uniunii, sunt chemate să se pronunțe cu privire la chestiuni legate de aplicarea sau de interpretarea acestui drept și care fac parte astfel din sistemul său de căi de atac în domeniile reglementate de dreptul Uniunii îndeplinesc cerințele unei protecții jurisdicționale efective, printre care cea de independență (Hotărârea din 11 iulie 2024, Hann-Invest ș.a., C-554/21, C-622/21 și C-727/21, EU:C:2024:594, punctul 47, precum și jurisprudența citată).

48 În această privință, trebuie amintit că cerința de independență a instanțelor, care este inerentă activității de judecată, ține de conținutul esențial al dreptului la protecție jurisdicțională efectivă și al dreptului fundamental la un proces echitabil, care au o importanță esențială în calitate de garanții ale protecției ansamblului drepturilor conferite justițiabililor de dreptul Uniunii și ale menținerii valorilor comune statelor membre prevăzute la articolul 2 TUE, în special a valorii statului de drept (Hotărârea din 11 iulie 2024, Hann-Invest ș.a., C-554/21, C-622/21 și C-727/21, EU:C:2024:594, punctul 49, precum și jurisprudența citată).

49 Potrivit unei jurisprudențe constante, această cerință de independență cuprinde două aspecte. Primul aspect, de ordin extern, impune ca autoritatea respectivă să își exercite funcțiile în deplină autonomie, fără a fi supusă niciunei legături ierarhice sau de subordonare față de nimeni și fără să primească dispoziții sau instrucțiuni, indiferent de originea lor, fiind astfel protejată de intervenții sau de presiuni exterioare susceptibile să aducă atingere independenței de judecată a membrilor săi și să le influențeze deciziile [Hotărârea din 19 noiembrie 2019, A. K. ș.a. (Independența Camerei disciplinare a Curții Supreme), C-585/18, C-624/18 și C-625/18, EU:C:2019:982, punctul 121, precum și Hotărârea din 11 iulie 2024, Hann-Invest ș.a., C-554/21, C-622/21 și C-727/21, EU:C:2024:594, punctul 50].

50 Al doilea aspect, de ordin intern, este legat de noțiunea de „imparțialitate” și vizează echidistanța față de părțile în litigiu și de interesele fiecăreia dintre ele din perspectiva obiectului acestuia. Acest aspect impune respectarea obiectivității și lipsa oricărui interes în soluționarea litigiului în afara strictei aplicări a normei de drept [Hotărârea din 19 noiembrie 2019, A. K. ș.a.

(Independența Camerei Disciplinare a Curții Supreme), C-585/18, C-624/18 și C-625/18, EU:C:2019:982, punctul 122, precum și Hotărârea din 11 iulie 2024, Hann-Invest ș.a., C-554/21, C-622/21 și C-727/21, EU:C:2024:594, punctul 51].

51 Aceste garanții de independență și de imparțialitate postulează existența unor norme referitoare în special la compunerea autorității în discuție, care să permită înlăturarea din percepția justițiabililor a oricărei îndoieli legitime referitoare la impenetrabilitatea autorității respective față de elemente exterioare și la neutralitatea sa în raport cu interesele care se înfruntă [a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 noiembrie 2019, A. K. ș.a. (Independența Camerei disciplinare a Curții Supreme), C-585/18, C-624/18 și C-625/18, EU:C:2019:982, punctul 123, precum și Hotărârea din 11 iulie 2024, Hann-Invest ș.a., C-554/21, C-622/21 și C-727/21, EU:C:2024:594, punctul 52].

52 În ceea ce privește în special principiul imparțialității, acesta impune, astfel cum a arătat domnul avocat general la punctul 65 din concluzii, ca judecătorii să nu aibă niciun interes, părtinire sau prejudecată în litigiile pe care trebuie să le soluționeze și să trateze toate părțile în mod egal și echitabil.

53 Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că imparțialitatea desemnează în mod normal lipsa prejudecăților sau a părtinirii, care poate fi verificată în diferite moduri. Potrivit acestei Curți, imparțialitatea trebuie apreciată pornind de la o abordare subiectivă care constă în luarea în considerare a convingerii personale și a comportamentului unui anumit judecător pentru a verifica dacă acesta a făcut dovada vreunei prejudecăți sau părtiniri în cauza cu care este sesizat, dar și pornind de la o abordare obiectivă, care constă în a aprecia dacă însăși instanța și, printre alte aspecte, compunerea sa ofereau garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă cu privire la imparțialitatea sa (a se vedea în acest sens Curtea EDO, 15 octombrie 2009, Micallef împotriva Maltei, CE:ECHR:2009:1015JUD001705606, § 93).

54 În cadrul aprecierii obiective a imparțialității, trebuie să se ridice problema dacă, independent de conduita personală a judecătorilor, anumite fapte verificabile permit să se pună la îndoială imparțialitatea acestora din urmă. În această materie, chiar și aparențele pot avea importanță. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a se pronunța cu privire la existența unor motive de îngrijorare că aceste cerințe de independență sau de imparțialitate obiectivă sunt îndeplinite într-o anumită cauză, punctul de vedere al unei părți este luat în considerare, însă nu are un rol decisiv. Elementul determinant constă în a stabili dacă temerile în cauză pot fi considerate ca fiind justificate în mod obiectiv (a se vedea în acest sens Curtea EDO, 15 octombrie 2009, Micallef împotriva Maltei, CE:ECHR:2009:1015JUD001705606, § 96 și 98, precum și Hotărârea din 19 decembrie 2024, Vivacom Bulgaria, C-369/23, EU:C:2024:1043, punctul 33 și jurisprudența citată).

55 În această privință, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat de asemenea, în esență, că participarea judecătorilor la o decizie privind recuzarea unuia dintre colegii lor, membru al aceluiași complet de judecată, poate constitui temeiul motivului întemeiat pe o încălcare a articolului 6 paragraful 1 din CEDO dacă aceștia sunt ei înșiși vizați de o asemenea cerere de recuzare (a se vedea în acest sens Curtea EDO, 22 septembrie 1994, Debled împotriva Belgiei, CE:ECHR:1994:0922JUD002681891, § 37).

56 Prin urmare, membrii unui complet de judecată chemat să se pronunțe cu privire la aspectul dacă participarea unui judecător la o anumită autoritate este de natură să încalce cerința unei instanțe judecătorești constituite în prealabil prin lege nu se pot afla ei înșiși într-o situație identică cu cea a

acestui judecător. Astfel, identitatea împrejurărilor care însoțesc propria numire în calitate de judecători cu cele ale acestuia din urmă poate suscita îndoieli legitime ale justițiabililor cu privire la neutralitatea acestui complet în raport cu interesele care se înfruntă. Rezultă că membrii completului menționat nu pot examina problema independenței și a imparțialității judecătorului menționat atunci când se află în situații identice.

57 În speță, din dosarul de care dispune Curtea reiese că dispozițiile referitoare la procedura inițiată de reclamanta din litigiul principal au intrat în vigoare, în urma unei modificări a Legii privind Curtea Supremă, în cursul anului 2022, pentru a garanta dreptul justițiabililor la o instanță judecătorească independentă și imparțială, constituită în prealabil prin lege, în sensul articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, interpretat în lumina articolului 47 din cartă. Această procedură le permite părților la o procedură în fața Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) să solicite un test de independență și de imparțialitate a unui judecător al acestei instanțe însărcinat să se pronunțe în cauza care le privește, prin care se urmărește să se stabilească dacă un judecător desemnat să se pronunțe în cauza care le privește îndeplinește cerințele de independență și de imparțialitate, examinarea acestei cereri fiind încredințată unui complet specific compus din cinci judecători trași la sorți dintre judecătorii Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), cu excluderea judecătorului vizat de cererea menționată.

58 Prin urmare, completul din cadrul Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) chemat să examineze, în temeiul articolului 29 din Legea privind Curtea Supremă, problema independenței și a imparțialității unui judecător al acestei instanțe trebuie să îndeplinească el însuși cerințele unei instanțe judecătorești independente și imparțiale, constituită în prealabil prin lege, în sensul dispozițiilor coroborate ale articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE și ale articolului 47 din cartă.

59 Instanța de trimitere ridică în special problema dacă un judecător numit în cadrul Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), la propunerea KRS în noua sa compunere, poate face parte din completul de cinci judecători chemat să se pronunțe cu privire la o cerere de efectuare a testului de independență și de imparțialitate formulată în temeiul articolului 29 din Legea privind Curtea Supremă, atunci când condițiile propriei numiri sunt identice cu cele ale judecătorului vizat de această cerere.

60 În această privință, din decizia de trimitere reiese că, în cadrul completului Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) însărcinat cu examinarea cererii de efectuare a testului de independență și de imparțialitate în cauza principală, trei judecători au fost numiți tocmai la propunerea KRS în noua sa compunere și că unul dintre acești trei judecători a fost deja recuzat într-o altă cauză la finalul unei proceduri identice cu cea a cărei aplicare a fost solicitată de reclamanta din litigiul principal.

61 Astfel, după cum s-a arătat la punctul 56 din prezenta hotărâre, atunci când un judecător aflat în funcție la Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) a fost numit în împrejurări identice cu cele care însoțesc numirea judecătorului care este vizat de o cerere de efectuare a testului de independență și de imparțialitate și care constituie tocmai temeiul acesteia din urmă, nu se poate admite ca acest prim judecător să poată face parte din completul acestei instanțe însărcinate să se pronunțe cu privire la această cerere.

62 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, este necesar să se răspundă la a doua întrebare că articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, citit în lumina articolului 47 din cartă, trebuie interpretat în sensul că se opune ca verificarea respectării cerințelor de

independență și de imparțialitate în privința unui judecător aflat în funcție în cadrul unei instanțe și, prin urmare, a dreptului la o instanță judecătorească constituită în prealabil prin lege, în sensul acestor dispoziții, să fie încredințată unui complet de judecată al acestei instanțe care cuprinde unul sau mai mulți judecători care, ca urmare a condițiilor numirii lor, se află într-o situație identică cu cea a judecătorului care este vizat de această verificare.

Cu privire la a treia întrebare

63 Prin intermediul celei de a treia întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, citit în lumina articolului 47 din cartă, trebuie interpretat în sensul că, în ipoteza în care completul de judecată al unei instanțe chemate să soluționeze o cerere prin care se urmărește verificarea respectării cerințelor de independență și de imparțialitate a unui membru al acestei instanțe încalcă el însuși dreptul la o instanță constituită în prealabil prin lege ca urmare a prezenței în cadrul său a unui judecător care nu îndeplinește aceste cerințe, instanța în cauză este obligată să se asigure că un astfel de judecător nu participă la examinarea acestei cereri și, dacă este cazul, trebuie să înlăture aplicarea normelor naționale care stabilesc compunerea acestui complet pentru ca cererea menționată să poată fi examinată de o autoritate conformă cu aceste dispoziții ale dreptului Uniunii.

64 Astfel, din această întrebare reiese că instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, citit în lumina articolului 47 din cartă, trebuie interpretat în sensul că o instanță națională chemată să controleze independența și imparțialitatea anumitor judecători este obligată să se asigure că completul de judecată al acesteia care procedează la examinarea respectivă nu include judecători care nu îndeplinesc aceste cerințe și, în cazul unui răspuns afirmativ, care sunt măsurile pe care instanța menționată este obligată să le adopte în acest scop.

65 În temeiul unei jurisprudențe constante, principiul supremației dreptului Uniunii consacră prevalența acestui drept asupra dreptului statelor membre. Acest principiu impune, prin urmare, tuturor autorităților statelor membre să confere efect deplin diferitelor norme ale Uniunii, întrucât dreptul statelor membre nu poate aduce atingere efectului recunoscut acestor norme pe teritoriul statelor menționate [Hotărârea din 13 iulie 2023, YP ș.a. (Ridicarea imunității unui judecător și suspendarea sa din funcție), C-615/20 și C-671/20, EU:C:2023:562, punctul 61, precum și jurisprudența citată].

66 Principiul amintit impune astfel în special oricărei instanțe naționale însărcinate cu aplicarea, în cadrul competenței sale, a dispozițiilor dreptului Uniunii obligația de a asigura efectul deplin al cerințelor acestui drept în litigiul cu care este sesizată, lăsând neaplicată, dacă este necesar, din oficiu, orice reglementare sau practică națională care este contrară unei dispoziții de drept al Uniunii cu efect direct, fără a trebui să solicite sau să aștepte eliminarea prealabilă a acestei reglementări sau practici naționale pe cale legislativă sau prin orice alt procedeu constituțional. Respectarea acestei obligații este necesară printre altele pentru a se asigura egalitatea statelor membre în raport cu tratatele și constituie o expresie a principiului cooperării loiale enunțat la articolul 4 alineatul (3) TUE [Hotărârea din 13 iulie 2023, YP ș.a. (Ridicarea imunității unui judecător și suspendarea sa din funcție), C-615/20 și C-671/20, EU:C:2023:562, punctul 62, precum și jurisprudența citată].

67 Or, Curtea a statuat deja că articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, interpretat în lumina articolului 47 din cartă, care stabilește în sarcina statelor membre o obligație de rezultat clară și precisă și care nu este însoțită de nicio condiție, în special în ceea ce privește independența și

imparțialitatea instanțelor chemate să interpreteze și să aplice dreptul Uniunii și cerința ca acestea să fie stabilite în prealabil prin lege, beneficiază de un asemenea efect direct care implică să se lase neaplicată orice dispoziție națională, jurisprudență sau practică națională contrară acestor dispoziții ale dreptului Uniunii, astfel cum au fost interpretate de Curte [Hotărârea din 13 iulie 2023, YP ș.a. (Ridicarea imunității unui judecător și suspendarea sa din funcție), C-615/20 și C-671/20, EU:C:2023:562, punctul 63, precum și jurisprudența citată].

68 Reiese de asemenea dintr-o jurisprudență constantă că, chiar și în lipsa unor măsuri legislative naționale prin care s-a pus capăt unei neîndepliniri a obligațiilor constatate de Curte, este de competența instanțelor naționale să ia toate măsurile pentru a facilita realizarea efectului deplin al dreptului Uniunii în conformitate cu concluziile cuprinse în hotărârea de constatare a acestei neîndepliniri a obligațiilor. Pe de altă parte, instanțele respective sunt ținute, conform principiului cooperării loiale, prevăzut la articolul 4 alineatul (3) TUE, să elimine consecințele nelegale ale unei încălcări a dreptului Uniunii [a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 martie 2022, Grossmania, C-177/20, EU:C:2022:175, punctele 38 și 63, precum și jurisprudența citată, și Hotărârea din 13 iulie 2023, YP ș.a. (Ridicarea imunității unui judecător și suspendarea sa din funcție), C-615/20 și C-671/20, EU:C:2023:562, punctul 64].

69 În vederea îndeplinirii obligațiilor amintite la punctele 65-68 din prezenta hotărâre, o instanță națională trebuie, în cea mai mare măsură posibilă, să interpreteze legislația națională relevantă într-un mod conform cu cerințele care decurg din dreptul Uniunii. Dacă o asemenea interpretare nu permite totuși evitarea unei încălcări a dreptului justițiabililor la o instanță judecătorească independentă și imparțială, constituită în prealabil prin lege, această instanță este obligată, pentru a garanta supremația dreptului Uniunii, să înlăture aplicarea dispozițiilor naționale în cauză, în special atunci când acestea ar conduce la examinarea unei cauze de către judecători care ar putea fi sau ar putea părea lipsiți de imparțialitatea necesară [a se vedea în acest sens Hotărârea din 6 octombrie 2021, W.Ż. (Camera de control extraordinar și cauze publice a Curții Supreme – Numire), C-487/19, EU:C:2021:798, punctele 159 și 161, precum și Hotărârea din 13 iulie 2023, YP ș.a. (Ridicarea imunității unui judecător și suspendarea sa din funcție), C-615/20 și C-671/20, EU:C:2023:562, punctul 65].

70 Articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE nu impune însă statelor membre un model unic pentru a garanta o protecție jurisdicțională efectivă și nici pentru a restabili încrederea în sistemul judiciar pe care publicul a pierdut-o ca urmare a unor neregularități sistemice în numirea pe posturi de judecător [Hotărârea din 24 martie 2026, Rzecznik Praw Obywatelskich (Recuzarea unui judecător de drept comun), C-521/21, EU:C:2026:242, punctul 64].

71 Prin urmare, revine ordinii juridice a statului membru în cauză atribuția de a stabili modalitățile procedurale care permit să se asigure că o cerere prin care se urmărește verificarea respectării cerințelor de independență și de imparțialitate în privința unui membru al unei instanțe este examinată de un complet de judecată care respectă cerințele care decurg din dreptul fundamental la o cale de atac efectivă și la un proces echitabil.

72 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, este necesar să se răspundă la a treia întrebare că articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, citit în lumina articolului 47 din cartă, trebuie interpretat în sensul că, în ipoteza în care completul de judecată al unei instanțe chemate să soluționeze o cerere prin care se urmărește verificarea respectării cerințelor de independență și de imparțialitate în privința unui membru al acestei instanțe încalcă el însuși dreptul la o instanță constituită în prealabil prin lege ca urmare a prezenței în cadrul său a unui judecător care nu îndeplinește aceste cerințe, instanța în cauză este obligată să se asigure că un

astfel de judecător nu participă la examinarea acestei cereri și trebuie, dacă este cazul, să înlăture aplicarea normelor naționale care determină compunerea acestui complet pentru ca cererea menționată să poată fi examinată de o autoritate conformă cu aceste dispoziții ale dreptului Uniunii. În special, trebuie să fie excluși din completul de judecată însărcinat cu efectuarea acestei examinări judecătorii care nu îndeplinesc cerințele de imparțialitate impuse. Revine ordinii juridice interne a statului membru în cauză sarcina de a stabili modalitățile procedurale care permit să se asigure că o asemenea cerere este examinată de un complet de judecată care respectă cerințele care decurg din dreptul fundamental la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil.

Cu privire la cheltuielile de judecată

73 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară:

1) **Articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, citit în lumina articolului 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene,**

trebuie interpretat în sensul că

împrejurările numirii unui judecător pot genera în sine o încălcare a dreptului la o instanță judecătorească independentă și imparțială, constituită în prealabil prin lege, în sensul acestor dispoziții, în cazul în care aceste împrejurări implică o neregularitate de asemenea natură și gravitate încât dă naștere unei îndoieli legitime în percepția justițiabililor în ceea ce privește independența sau imparțialitatea judecătorului în cauză.

2) **Articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, citit în lumina articolului 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene,**

trebuie interpretat în sensul că

se opune ca verificarea respectării cerințelor de independență și de imparțialitate în privința unui judecător aflat în funcție în cadrul unei instanțe și, prin urmare, a dreptului la o instanță judecătorească constituită în prealabil prin lege, în sensul acestor dispoziții, să fie încredințată unui complet de judecată al acestei instanțe care cuprinde unul sau mai mulți judecători care, ca urmare a condițiilor numirii lor, se află într-o situație identică cu cea a judecătorului care este vizat de această verificare.

3) **Articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, citit în lumina articolului 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene,**

trebuie interpretat în sensul că

în ipoteza în care completul de judecată al unei instanțe chemate să soluționeze o cerere prin care se urmărește verificarea respectării cerințelor de independență și de imparțialitate în privința unui membru al acestei instanțe încalcă el însuși dreptul la o instanță constituită în prealabil prin lege ca urmare a prezenței în cadrul său a unui judecător care nu îndeplinește aceste cerințe, instanța în cauză este obligată să se asigure că un astfel de judecător nu participă la examinarea acestei cereri și trebuie, dacă este cazul, să înlăture aplicarea normelor naționale care determină compunerea acestui complet pentru ca cererea menționată să poată fi examinată de o autoritate conformă cu aceste dispoziții ale dreptului Uniunii. În special, trebuie să fie excluși din completul de judecată însărcinat cu efectuarea acestei examinări judecătorii care nu îndeplinesc cerințele de imparțialitate impuse. Revine ordinii juridice interne a statului membru în cauză sarcina de a stabili modalitățile procedurale care permit să se asigure că o asemenea cerere este examinată de un complet de judecată care respectă cerințele care decurg din dreptul fundamental la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil.

Semnături